

Nr 42.

Ankom till riksdagens kansli den 4 maj 1923 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts i särskilda propositioner gjorda framställningar rörande pension dels åt vissa i lantförsvarets tjänst anställda eller förut anställda personer, dels ock åt efterlevande till vissa i försvarets tjänst anställda eller förut anställda personer.

I nedan nämnda till riksdagen avlåtna, respektive den 9 februari, den 9 mars och den 16 mars 1923 dagtecknade propositioner har Kungl. Maj:t framställt förslag i följande ämnen, nämligen:

i *proposition nr 213*, under punkterna 1:o—14:o, rörande pensionering av vissa i lantförsvarets tjänst anställda eller förut anställda personer;

i *proposition nr 59*, under punkterna 1:o—5:o, angående pension å allmänna indragningsstaten åt efterlevande till vissa i lantförsvarets tjänst anställda eller förut anställda personer; samt

i *proposition nr 218*, under punkterna 1:o—4:o, angående pension å allmänna indragningsstaten åt efterlevande till vissa i försvarets tjänst anställda eller förut anställda personer.

Bankoutskottet, till vars förberedande behandling berörda framställningar hänvisats, får härmed avgiva utlåtande över desamma; och tillåter sig utskottet därvid att beträffande utredningen i förevarande ärenden, i den mån redogörelse därför här nedan ej lämnas, hänvisa till propositionerna.

1:o) I punkt 1:o av ovannämnda proposition nr 213 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förra tvätterskan vid Norrlands dragonregemente *Anna Brita Lindqvist, född Öberg*, må från och med den 1 januari 1923 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 350 kronor.

*Ang. pension
åt förra
tvätterskan
A. B. Lind-
qvist, född
Öberg.*

Under hänvisning till av riksdagen tidigare i liknande fall lämnade medgivanden får utskottet, som ej haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning.

Ang. pension
åt förre sadel-
makeri-
arbetaren
G. F. Borg.

2:o) Under punkt 2:o av samma proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre sadelmakeriarbetaren vid Andra livgrenadjärregementets intendenturverkstäder *Gustaf Fredrik Borg* må från och med den 1 december 1922 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 500 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag, som står i överensstämmelse med förut i liknande fall tillämpade grunder, föranleder icke anmärkning från utskottets sida, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning.

Ang. pension
åt skomakar-
mästaren
A. G. Hägg.

3:o) I punkt 3:o av propositionen nr 213 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att skomakarmästaren vid Göta ingenjörkårs intendenturverkstäder *Anders Gustav Hägg* må från och med månaden näst efter den, under vilken han entledigas från sin anställning vid kåren, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer förty,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning.

Ang. pension
åt förre sko-
makeri-
arbetaren
A. Johansson.

4:o) Under punkt 4:o av propositionen nr 213 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre skomakeriarbetaren vid Andra livgrenadjärregementets intendenturverkstäder *August Johansson* må från och med den 1 januari 1923 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 500 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning.

Ang. pension
åt skrädderi-
arbetaren K.J.
Andersson.

5:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom under punkt 5:o i propositionen nr 213 framställda förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må medgiva, att skrädderiarbetaren vid Kronobergs regementets intendenturverkstäder *Karl Johan Andersson* må från och med månaden näst efter

den, varunder han entledigas från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av sexhundra kronor.

6:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkt 6:o i propositionen nr 213 hemställer utskottet,

Ang. pension
åt skrädderi-
arbetaren
N. J. Jonasson.

att riksdagen må medgiva, att skrädderiarbetaren vid Kronobergs regementes intendenturverkstäder *Nils Johan Jonasson* må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av sexhundra kronor.

7:o) På grund av Kungl. Maj:ts under punkt 7:o av samma proposition gjorda framställning hemställer utskottet,

Ang. pension
åt skrädderi-
föreståndaren
A. J. Skoog.

att riksdagen må medgiva, att skrädderiföreståndaren vid Smålands artilleriregementes intendenturverkstäder *Axel Jonas Skoog* må från och med månaden näst efter den, under vilken han entledigas från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av åttahundra kronor.

8:o) Under punkt 8:o av propositionen nr 213 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att sadelmakeriföreståndaren vid Bohusläns regementes intendenturverkstäder *Johan Kristian Arvid Roggentin* må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 800 kronor.

Ang. pension
åt sadel-
makeriföre-
ståndaren
J. K. A.
Roggentin.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning.

9:o) Under punkt 9:o av samma proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att faktoriarbetaren vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori *Per Viktor Jansson* må från och med månaden näst efter

Ang. pension
åt faktori-
arbetaren
P. V. Jansson.

den, varunder han entledigas från sin anställning vid faktoriet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor.

Enligt utskottet tillhandakommet meddelande, har bemälde Jansson den 19 mars 1923 avlidit. I följd härav påkallar ifrågavarande proposition icke någon riksdagens åtgärd; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

Ang. pension
åt skrädderi-
arbetaren
N. T. Hedman.

10:o) I enlighet med vad Kungl. Maj:t under punkt 10:o av ifrågavarande proposition nr 213 föreslagit får utskottet hemställa,

att riksdagen må medgiva, att skrädderiarbetaren vid Gottlands infanteriregementes intendenturverkstäder *Niklas Theodor Hedman* må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av femhundra kronor.

Ang. pension
åt skrädderi-
arbetaren
O. Nordström.

11:o) I punkt 11 av samma proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att skrädderiarbetaren vid Skånska dragonregementets intendenturverkstäder *Ola Nordström* må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 300 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, att Nordström är född den 26 december 1854; att han sedan den 2 januari 1910 är anställd såsom skrädderiarbetare vid Skånska dragonregementets intendenturverkstäder; att han under de senare åren vid regementet uppburit en avlöning, som, frånsett dyrtidstillägg, uppgått till i medeltal omkring 1,200 kronor för år; att han på grund av ålderdomsförändringar i kärlsystemet är oförmögen att vidare uppehålla sin anställning vid regementet; samt att han fullgjort sina tjänsteåligganden vid regementet på ett samvetsgrant och plikttroget sätt.

Utskottet.

Då Nordström, som vid sin första anställning i statens tjänst redan överskridit 55 års ålder, endast kan räkna omkring 13 tjänstår i sådan tjänst, synes det visserligen kunna ifrågasättas, huruvida över huvud taget någon pension av statsmedel borde beredas honom. Med hänsyn till ett

av 1921 års riksdag fattat beslut i ett liknande fall har utskottet emellertid icke velat motsätta sig bifall till Kungl. Maj:ts förslag, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

12:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom under punkt 12:o av ifrågavarande proposition nr 213 gjorda framställning får utskottet hemställa,

Ang. pension
åt förre
skrädderi-
arbetaren
L. F. Larsson.

att riksdagen må medgiva, att förre skrädderi-arbetaren vid Södermanlands regementes intendentur-verkstäder *Lars Fredrik Larsson* må från och med den 1 mars 1923 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av trehundra kronor.

13:o) Med biträdande av Kungl. Maj:ts under punkt 13:o av mera-nämnda proposition nr 213 framställda förslag och under erinran om tidigare av riksdagen fattade beslut i liknande fall får utskottet hemställa,

Ang. pension
åt förre fak-
toriarbetaren
J. M. Svensson.

att riksdagen må medgiva, att förre faktoriarbetaren vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori *Johan Mauritz Svensson* må från och med den 1 januari 1923 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av fyrahundra kronor.

14:o) I punkt 14:o av samma proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att indelte furiren vid Skaraborgs regemente *Carl August Thorsell* må från och med månaden näst efter den, under vilken han erhåller avsked från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till så stort belopp, att pensionen jämte vad honom må bliva tilldelat från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till sammanlagt 600 kronor.

Ang. pension
åt indelte
furiren
C. A. Thorsell.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, att Thorsell är född den 27 september 1854; att han varit anställd vid regementet såsom indelt soldat sedan den 25 september 1874, och att han sedan mars månad 1907 tjänstgjort i regementets matinrättning, där han sedan år 1913 jämväl upprätthållit kokerskebefattningen; att han under de senare åren vid regementet uppburit en avlöning, som, fränsett dyrtidstillägg, uppgått till i medeltal omkring 1,080 kronor för år; samt att han på grund av sjuklighet anses vara oduglig till fortsatt tjänst vid regementet.

Arméförvaltningens intendentsdepartement har i ärendet anført, att departementet funne det vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att Thorsell efter erhållet avsked från regementet för sin återstående levnad komme i åtnjutande av något understöd utöver det underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa, vartill han författningsenligt bleve berättigad, samt föreslagit, att detta understöd borde bestämmas till belopp, vilket jämte underhållet från Vadstena krigsmanshuskassa motsvarade vad i allmänhet pläгат beviljas åt arbetare vid armén i liknande ställning eller 600 kronor för år.

Statskontoret har anført, att av handlingarna syntes framgå, att Thorsells arbete i Skaraborgs regementes matinrättning fullgjorts i hans egenskap av furir vid regementet. Förevarande ansökning avsåge alltså beviljande av en tilläggs pension åt honom såsom belöning för hans långa och utomordentligt väl vitsordade militära anställning. Visserligen hade riksdagen i ett flertal fall beviljat pensioner åt militära befattningshavare av manskaps grad att utgå vid sidan av dem tillkommande understöd från Vadstena krigsmanshuskassa, men hade detta gällt personer, som genom skada i tjänsten eller genom sjukdom, ådragen under tjänstgöring, blivit helt eller delvis urståndsatta att försörja sig och som av en eller annan anledning ej kunnat komma i åtnjutande av livränta enligt förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring. Med hänsyn till de konsekvenser det skulle kunna medföra att åt Thorsell utverka pension utöver den, som författningsenligt tillkomme honom från Vadstena krigsmanshuskassa, syntes det statskontoret knappast tillrådligt att bifalla förevarande framställning. Därest emellertid i anledning av de i ärendet framhållna omständigheter sådan tilläggs pension funnes böra utverkas åt Thorsell, syntes det av arméförvaltningens intendentsdepartement föreslagna pensionsbeloppet få anses väl avpassat.

Departementschefen har för egen del uttalat, att den omständigheten, att Thorsell under sin tjänstgöringstid i regementets matinrättning kvarstått i tjänst såsom indelt, icke syntes böra utgöra hinder för att honom bereddes särskild pension i anledning av hans arbete vid matinrättningen, varför departementschefen biträdde den av arméförvaltningens intendentsdepartement gjorda framställningen.

Utskottet.

Med hänsyn till de särskilda omständigheter, som i förevarande fall åberopats, har utskottet funnit sig böra tillstyrka, att Thorsell må, ehuru han såsom indelt furir är berättigad till understöd från Vadstena krigsmanshuskassa, åtnjuta särskild pension i anledning av sin tjänstgöring

i regementets matinrättning. Utskottet, som i fråga om det i sådant avseende föreslagna beloppet ej funnit anledning till erinran, hemställer fördenskull,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifråga-
varande framställning.

15:o) Under punkt 1:o av ovannämnda proposition nr 59 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre vaktmästaren vid artilleristabens lokaler i Stockholm Frans Wilhelm Klints änka *Josefina Hardiana Klint, född Lindgren*, må från och med den 1 oktober 1921, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 300 kronor.

*Ang. pension
åt änkan
Josefina Har-
diana Klint,
född Lind-
gren.*

På de i propositionen anförda skäl har utskottet ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag och hemställer förty,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågava-
rande framställning.

16:o) I punkt 2:o av propositionen nr 59 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att renhållningsarbetaren vid Vendes artilleriregemente Per Nilsson Malms änka *Anna Malm, född Hansson*, må från och med den 1 maj 1922, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 300 kronor.

*Ang. pension
åt änkan
Anna Malm,
född Hansson.*

Med hänsyn till Malms 47-åriga anställning i statens tjänst och övriga i ärendet åberopade omständigheter har utskottet ansett sig böra tillstyrka, att en årlig pension av 300 kronor beviljas änkan Malm, som uppnått en ålder av 74 år. Utskottet hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågava-
rande framställning.

17:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom under punkt 3:o av propositionen nr 59 gjorda framställning får utskottet hemställa,

*Ang. pension
åt änkan
Johanna Vil-
helmina Pers-
son, född
Larsson.*

att riksdagen må medgiva, att förre t. f. verk-
mästaren vid fortifikationen Jöns Petter Perssons änka
Johanna Vilhelmina Persson, född Larsson, må från

och med den 1 maj 1922, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av trehundra kronor.

Ang.
pension åt
änkan *Maria Emanuelsson*,
född *Gustafsson*, och
hennes barn.

18:o) I punkt 4:o av samma proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förmannen vid arméns intendenturförråds å Karlsborg havremagasin *Gustaf Arvid Emanuelssons änka Maria Emanuelsson, född Gustafsson*, och makarnas minderåriga barn *Carl Gustaf, Ebba Maria* och *Anna Margareta* må från och med den 1 augusti 1922 komma i åtnjutande av pensioner å allmänna indragningsstaten, änkan, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, med 300 kronor årligen samt ett vart av barnen till och med det år, varunder det fyller 18 år, med 100 kronor årligen.

Utskottet.

I betraktande av de uti ärendet anförda ömmande omständigheterna har utskottet funnit sig böra tillstyrka, att understöd av statsmedel beviljas änkan *Emanuelsson* och hennes minderåriga barn. Mot Kungl. Maj:ts förslag härutinnan har utskottet ej funnit anledning till annan erinran än att understöden synas böra utgå från och med den 1 januari 1923.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må medgiva, att förmannen vid arméns intendenturförråds å Karlsborg havremagasin *Gustaf Arvid Emanuelssons änka Maria Emanuelsson, född Gustafsson*, och makarnas minderåriga barn *Carl Gustaf, Ebba Maria* och *Anna Margareta* må från och med den 1 januari 1923 komma i åtnjutande av pensioner å allmänna indragningsstaten, änkan, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, med trehundra kronor årligen samt ett vart av barnen till och med det år, varunder det fyller 18 år, med etthundra kronor årligen.

Ang. pension
åt änkan
Johanna Maria Larsson,
född
Johansson,
och hennes
barn.

19:o) Under punkt 5:o av förevarande proposition nr 59 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att fodermarsken vid Gudhems remontdepå *Karl Johan Larssons änka Johanna Maria Larsson, född Johansson*, och makarnas barn *Maria, Karin* och *Sofia* må från och med den 1 januari 1923 komma i åtnjutande av pensioner å allmänna indrag-

ningsstaten, änkan, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, med 300 kronor årligen samt ett vart av barnen till och med det år, varunder det fyller 18 år, med 100 kronor årligen.

Då, såsom av handlingarna i ärendet framgår, änkan Larsson är född år 1880 och sålunda ännu är jämförelsevis ung samt ingen antydan föreligger om att hon skulle vara sjuklig, synes det kunna ifrågasättas, huruvida någon pension av statsmedel borde beredas henne. I betraktande av vad i propositionen anförts rörande hennes ekonomiska ställning och med hänsyn till ett av 1917 års riksdag fattat beslut i ett liknande fall har utskottet emellertid, med avseende fäst på mannens långvariga och väl vitsordade verksamhet i statens tjänst, icke velat motsätta sig att understöd beviljas såväl änkan Larsson som hennes minderåriga barn.

Utskottet.

Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning.

20:o) Under punkt 1:o av ovanberörda proposition nr 218 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att tygarbetaren vid Karlsborgs tygstation Karl Oskar Erikssons änka *Josefina Eriksson, född Johansdotter Granath*, må från och med den 1 januari 1923, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 300 kronor.

Ang.
pension åt
änkan *Josefina Eriksson,*
född *Johansdotter Granath.*

På grund av de i ärendet åberopade omständigheterna har utskottet ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning.

21:o) I punkt 2:o av samma proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att arbetaren vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori Carl Axel Anderssons änka *Elin Maria Andersson, född Gustafsson*, må från och med den 1 februari 1923, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 300 kronor.

Angående
pension åt
änkan *Elin Maria Andersson,*
född *Gustafsson.*

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Carl Axel Andersson varit anställd vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori under tiden den 4 april 1899—den 8 februari 1900, den 5 september 1900—den 20 maj 1905 samt från

och med den 11 juni 1913 till sin död den 17 januari 1923 eller under sammanlagt omkring 15 år; att Andersson efterlämnat, förutom änkan, som är född den 6 februari 1876, i äktenskap med henne födda tre barn, av vilka två äro under 18 år nämligen dottern Alfhild Vanja Elisabet, född den 5 september 1907, och sonen Tage Gunnar Ingvar, född den 10 juli 1913; samt att änkan är medellös.

Utskottet.

Då faktoriarbetaren Andersson under en tid av endast omkring 15 år i två skilda omgångar varit anställd vid gevärsfaktoriet och hans efterlämnade änka, som är född år 1876, såvitt handlingarna utvisa, är fullt frisk och arbetsför, har utskottet ansett sig icke kunna tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag om beredande av pension åt änkan Andersson. Utskottet vill i stället förorda, att, på sätt tidigare i åtskilliga liknande fall skett, hjälp må utgå i form av uppfostringsbidrag åt makarnas minderåriga barn. Dessa bidrag synas böra bestämmas till 100 kronor för vardera barnet, att utgå från och med 1 januari 1923 till och med det år, under vilket barnet fyller 18 år.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må medgiva, att vardera av avlidne arbetaren vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori Carl Axel Anderssons omyndiga barn Alfhild Vanja Elisabet och Tage Gunnar Ingvar må från och med den 1 januari 1923 till och med det år, under vilket barnet uppnår 18 års ålder, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av etthundra kronor.

Angående pension åt änkan Josefina Schölander, född Nordström.

22:o) Under punkt 3:o av ifrågavarande proposition nr 218 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att daglönaren vid flottans varv i Stockholm Carl Florentin Schölander Hagmans änka *Josefina Schölander, född Nordström*, må från och med den 1 januari 1923, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 300 kronor.

Utskottet.

Då daglönaren Schölander Hagman under en tid av sammanlagt omkring 48 år varit i statens tjänst anställd och hans efterlämnade änka, som uppnått en ålder av över 70 år, är sjuklig och medellös, har utskottet funnit det vara billigt, att något understöd av statsmedel beredes

henne under hennes återstående livstid; och har utskottet intet att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag i sådant avseende.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

23:o) I punkt 4:o av samma proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre arbetaren August Alfred Kjellströms änka *Anna Matilda Kjellström, född Höglund*, faktoriarbetaren Vilhelm Johan Nilssons änka *Hulda Maria Nilsson, född Pettersson*, och förre faktoriarbetaren Carl Axel Sandströms änka *Albertina Fredrika Sandström, född Julin*, samt materialbokhållaren *Josef Ronald Björkmans* och hans änka *Elsa Maria Björkmans, född Fredriksson, barn Majken Ronaldina* och *Rose-Marie Birgitta* ävensom faktoriarbetaren *Carl August Carlssons* och hans jämväl avlidna hustrus barn *Alfred Leonard, Sven Gunnar* och *Einar Teodor* må, räknat från och med den 1 januari 1923, komma i åtnjutande av årliga pensioner å allmänna indragningsstaten, en var av änkorna Kjellström, Nilsson och Sandström med 300 kronor, ett vart av makarna Björkmans två barn med 100 kronor och ett vart av makarna Carlssons tre barn med 150 kronor att utgå till en var av nyssnämnda änkor, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, samt samt till ett vart av ifrågavarande barn till och med det år, varunder det fyller 18 år.

Angående pensioner till efterlevande efter vissa vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori anställda personer.

Av handlingarna i förevarande ärende inhämtas, bland annat, att *Josef Ronald Björkman* anställdes vid gevärsfaktoret den 29 oktober 1906 och avlidit den 19 maj 1922; att han såsom stärbhusdelägare efterlämnat änkan samt barnen *Majken Ronaldina, född den 10 februari 1915*, och *Rose-Marie Birgitta, född den 26 november 1917*; att änkan, som är född den 3 januari 1894, på grund av allmän kraftnedsättning, nervositet och blodbrist för närvarande är oförmögen att genom arbete försörja sig och sina barn; samt att behållningen i boet efter *Björkman* utgjort 9,629 kronor;

att *Carl August Carlsson* haft anställning vid faktoret sedan november månad 1899, sista tiden såsom sandblåsare, till dess han i april 1921 insjuknat i lungdot, till vilken sjukdom hans yrke möjligen bidragit; att han avlidit den 27 september 1922; att han, som varit änklings, efterlämnat barnen *Alfred Leonard, född den 24 augusti 1908*, *Sven Gunnar, född den 10 juni 1911*, och *Einar Teodor, född den 30 juni 1917*; samt att i boet efter *Carlsson* icke funnits några tillgångar;

att *August Alfred Kjellström* varit anställd vid faktoriet från och med den 21 augusti 1899 till och med den 30 april 1920; att han efter avgång ur tjänst sistnämnda dag varit i åtnjutande av honom av 1920 års riksdag beviljad årlig pension å 600 kronor (riksdagens skrivelse nr 299, punkt 17); att han avlidit den 15 juli 1922; att hans änka, som är född den 15 mars 1866, är på grund av kronisk ledgångsreumatism mindre arbetsför; samt att behållningen i boet uppgått till allenast 365 kronor;

att *Vilhelm Johan Nilsson* varit anställd vid faktoriet från den 25 juli 1898 till sin död den 7 januari 1915; att han efterlämnat änkan samt tre vuxna och tre minderåriga barn; att änkan, vilken är född den 9 januari 1876, till följd av svag kropps-konstitution och allmän svaghet är oförmögen att genom arbete försörja sig; samt att i boet efter Nilsson icke funnits någon behållning; samt

att *Carl Axel Sandström* varit anställd vid gevärsfaktoriet från den 17 november 1890 till och med den 30 juni 1918; att han efter avgång ur tjänst sistnämnda dag varit i åtnjutande av honom av 1918 års riksdag beviljad årlig pension å 500 kronor (riksdagens skrivelse nr 10 A, punkt 47); att han avlidit den 6 december 1922; att änkan, som är född den 24 maj 1860, till följd av kronisk lungkatarr och allmän svaghet är oförmögen att genom arbete försörja sig; samt att den änkan tillkommande behållningen i boet, oberäknat lösöre av ringa värde, beräknats uppgå till icke fullt 500 kronor.

Utskottet.

Mot Kungl. Maj:ts förslag, i vad det avser understöd åt änkorna Kjellström och Sandström samt åt materialbokhållaren Björkmans och faktoriarbetaren Carlssons minderåriga barn, har utskottet, med hänsyn till tidigare av riksdagen fattade beslut beträffande understöd åt efterlevande till arbetare vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori, intet att erinra. Vad angår förslaget om pension till änkan Nilsson, vill utskottet framhålla, att faktoriarbetaren Nilsson under endast omkring 16 år varit anställd vid faktoriet samt att änkan, vilken visserligen lider av »svag kropps-konstitution och allmän svaghet», endast är 47 år gammal. Vid sådant förhållande synes utskottet statens understöd i förevarande fall böra inskränkas till uppfostringsbidrag åt makarna Nilssons tre minderåriga barn; och vill utskottet förorda, att dessa bidrag bestämmas till 100 kronor till vart och ett av nämnda barn, att utgå från och med den 1 januari 1923 till och med det år, under vilket barnet fyller 18 år.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må medgiva, att förre arbetaren August Alfred Kjellströms änka Anna Matilda Kjellström, född Höglund, och förre faktoriarbetaren Carl Axel Sandströms änka Albertina Fredrika Sandström, född Julin, samt materialbokhållaren Josef Ronald Björkmans och hans änka Elsa Maria Björkmans, född Fredriksson, barn Majken Ronaldina och Rose-Marie Birgitta, faktoriarbetaren Vilhelm Johan Nilssons och hans änka Hulda Maria Nilssons, född Pettersson, barn Ebba Fredrika, Aina Maria och Nils Artur ävensom faktoriarbetaren Carl August Carlssons och hans jämväl avlidna hustrus barn Alfred Leonard, Sven Gunnar och Einar Teodor må, räknat från och med den 1 januari 1923, komma i åtnjutande av årliga understöd å allmänna indragningsstaten, en var av änkorna Kjellström och Sandström med trehundra kronor, ett vart av makarna Björkmans två barn samt makarna Nilssons tre barn med etthundra kronor och ett vart av makarna Carlssons tre barn med etthundrafemtio kronor, att utgå till vardera av nyssnämnda änkor, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, samt till ett vart av ifrågavarande barn till och med det år, varunder det fyller 18 år.

Stockholm den 4 maj 1923.

På bankoutskottets vägnar:

BERNH. ERIKSSON.
